ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ހުކުމުގެ ޚުލާސާ

✧ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 281/DC/2024

✧ ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ހެރޮއިން ބޭނުންކުރުން

✧ ދައުވާކުރާފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

✧ ދައުވާގެ ނަންބަރު: 500/2024/DRC/239

✧ ދައުވާލިބޭފަރާތް

- ނަން: ދިމާނާ މޫސާ (ދިލް)
- އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A154961
- ދާއިމީ އެޑްރެސް: މާލެ / ގ. ރަނައުރާގޭއާގެ
- މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: -

✧ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 11 ޖޫން 2024

✧ ނިމުނު ތާރީޚު: 09 އޮކްޓޫބަރު 2024

ދައުވާގެ ހުލާޞާ:

މިއީ މާލެ / ގ. ރަނަގަރުގާއާގެ ރިޔާން މޫސާ، 01 ފެބްރުއަރީ 2024 ދުވަހު 10:43 އާހަރިކަންހަމައިރު، މިނާ އިތުރު މިހާރުކައުނު، މާލެ، މައިމަގުމަތީގައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރާކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މައުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، ފުލުހުން އެ ގެއަށްގޮސް މިނާ ހުއްޓުވައިރު، މިނާ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށްގެން ހުރިކަމަށް ފުލުހުންނަށް ތުހުމަތުކުރެވިގެން، މިނާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސް، ތަހުގީގުގައި ފުލުހުން މިނާގެ ސާމްޕަލްކުރުމުން މިނާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާވަތުގައި "ހެރޮއިން" ބޭނުންކޮށްފައިވާކަން ބެލުމުން ސާބިތުވާތީ، ބޭނުން ކުރާ ކަމުގެ ތުހުމަތު އިއުތިރާފުވެފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ރިޔާން މޫސާގެ މައްޗަށް ކޯޓަށް ތުހުމަތު ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާކުރެވުނެވެ.

ޝަރީޢަތުގައި ހިނގުން ނުކުތާތައް:

- **އިސްތިދާއު މަރުޙަލާ:**

1. މި ދައުވާ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނީ 2024 ޖޫން 27 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އިސްތިދާއު ބައްދަލުވުމުގައި އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް، ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތުގެ ޕްރޮފެޝަނަލުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮފެޝަނަލް ފުރަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް ރިޔާން މޫސާގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވުމެއް، ސޮއިކުރެވިގެން މިނާ ދަލީލުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާ ދިޔައުމަށްޓަކައި، މިނާގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުމަށް 2024 އޮގަސްޓް 08 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މި ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް، މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނެޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ މައްޗަށް[1] އަމުރުކުރެވިފައެވެ.
2. ރިޔާން މޫސާގެ ފަރާތުން އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް ނެޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީއަށް އެއްބާރުލުން ނުދީ، ނެޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ޚަބަރު ދެއްވި ގޮތުން 2024 އޮގަސްޓް 28 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ބައްދަލުވުމުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަށް ރިޔާޢަތްކޮށް، މިނާގެ އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް 10 ދުވަހުގެ އިތުރު ފުރުޞަތެއް ދިނުމަށް އެންގުން ދެވުނެވެ.
3. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން މައްސަލައިގެ ދައުވާ ފޮނުވައި ލިޔެކިޔުންތައް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކޯޓުން އެ ލިޔުންތައް ދައުވާލިބޭ ފަރާތައް ހަވާލުކުރި ކަމައި، މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ހައްގު އޮތް ކަމައި، ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާ ބޭއްވޭ ދުވަހައި ހަމައަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު ހޯދައިން ނުކުރެވިއްޖެނަމަ ވަކީލާ ނުލައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެކަން ދައުވާލިބޭ މީހާއަށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައެވެ.
4. ނެޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން ރިޔާން މޫސާގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ބަލައިގަނެ، 2024 ސެޕްޓެމްބަރު 19 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

[1] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D1-A/2024/261 އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހުށަހެޅުން ކުރުމުގެ އަމުރު.

- ސަބަބުތަކުގެ މުޚުތަޞަރު: (ފުރަތަމަ ދައުވާ)

1. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މާލެ، ގ.ރަނއުރާގާރާގެ، ނިލާނީ މޫސާގެ މައްޗަށް ދައުވާ ސަބަބަކީ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބަޔާނުގައިވާގޮތުން، މީނާ، 01 ފެބްރުއަރީ 2024 ދުވަހު 10:43 ހާއިރުކަންހާއިރު، މީނާ އިތުރު މިހާރުގެ، މާލެ، މައިމަގުމަތީގައި މަސްތުވާތަކެތީ ބޭނުންކުރާކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، ފުލުހުން އެ ގެއަށްގޮސް މީނާ ހުއްޓުވައިގެން، މީނާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ބޭނުންކުރާކަން ހުރިކަމަށް ފުލުހުންނަށް ޝައްކުކުރެވުމުން، މީނާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ގެންގޮސް، ތަޙުޤީޤުގައި ފުލުހުން މީނާއާ ސުވާލުކުރުމުން މީނާ މަސްތުވުމަށްޓަކައި "ހަޝީޝް" ގެއިލެވިން ބޭނުންކުރާ ކަމަށް ބުނެ، ގެއިލެވިން ބޭނުންކުރާ ކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ގުޅިގެން އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން[2] ގެއިލެވިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާ ކަމަށެވެ.[3] އަދި މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މިހާރަށް މީނާގެ މައްޗަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ސަބަބުތަކުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ނިލާނީ މޫސާގެ މައްޗަށް ކުރި ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި، ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ކަމަށާއި، ދައުވާއަށް ތެދު ދައުވާއެއް ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވުމަށް "ހަޝީޝް" ގެއިލެވިން ބޭނުން ކުރި ކަމަށާއި، އަދި ޑްރަގް ކޯޓުން ކަސްޓަމަރާ ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރަން ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ، ސަބަބުތަކުގެ މަޖިލީހުގައި މީނާ އިޢުތިރާފު ވެފައިވެއެވެ.[4] މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއެއް ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި، މިމައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާ ވަކިވާނެ ސުވާލެއް އަމިއްލައަށް ނެތް ކަމަށާއި، އަދި މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މިހާރަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ސަބަބުތަކުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން 2024 ސެޕްޓެމްބަރު 19 ވަނަ ދުވަހު،[5] މިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ނިލާނީ މޫސާގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން، މީނާއަކީ އުމުރުން 31 އަހަރުން ފުރިގެން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން އަރަނީ މިއްޔާކަމަށާއި، އަދި މީނާގެ ކުރެހިކުރުމުގެ މަސްތުވާތަކެތީގެ 07 ބާވަތަކަށް ޖެހިލުންވެފައިނުވޭ، މީނާގެ ކުރެހިކުރުމުގެ މަސްތުވާތަކެތީގެ އެއްވެސް ބާވަތަކަށް ފައްސުވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

4. އަދި، ޑްރަގް ޓްރީޓްމަންޓް އެސެސްމަންޓް އެންގުމުގައި، ނިލާނީ މޫސާ މަސްތުވާތަކެތީ ބޭނުން ކުރުމަށް ދުވަހަކު ފައިސާ ޚަރަދުކުރާ، މީނާއަކީ ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން އެ ވައްޓިގައި ކަސްޓަމަރު ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމްގައި އަމަލީ ގޮތުން ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރުމަށް ފަދަ ހުވަފެނެއްގައި ހުރި މީހެއް ކަމާއި، ނިލާނީ މޫސާ ބައިވެރިކުރުމަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮގްރާމެކޭ، އަނެއްކާ ނޮން-ރެޒިޑެންޝަލް ފަރާތާއި ސާމި ރެޒިޑެންޝަލް ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުން، ކޯޑިއަރ 1 މަސް ދުވަހުގެ ޕްރޮގްރާމެއް[6] އެނގެން އޮވެއެވެ.

---

2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011

3 ދައުލަތުގެ ވަކީލު 2024 އޮކްޓޯބަރު 09 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ދިން ބަޔާން.

4 ދައުވާލިބޭ ފަރާތް 2024 އޮކްޓޯބަރު 09 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ދިން ބަޔާން.

5 ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2024/486 ރިޕޯޓް

6 ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2024/486 ރިޕޯޓް

5. މިމައްސަލާގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، މި ގަޟިއްޔާ ގުޅިގެން ރިމާން މޫސާގެ މައްޗަށް ފުރަތަމަ ޙުކުމް ކުރެވުނުކަން، އެ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ހިފެހެއްޓުމާއެކު، މީހާއަށް ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ މިހާރުވެސް ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ހުރަހެއް ނެތްކަމާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރަންވިނަމަ، ކޯޓުންކުރާ ފަހުގެ ޙުކުމަކުން ފުރަތަމަ ޙުކުމް ބާޠިލުކުރެވިގެން މީނާ މިނިވަންކުރުމަށް ފުރުޞަތު އޮންނާނެ ކަމާއި، އަދި ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުމަށް ނުދާނަމަ، މަސްތުވާތަކެތާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފިޔަވަޅުއަޅައި އެގޮތުން ނުވަތަ 81 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ހުއްޓުވުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މީހާގެ މައްޗަށް ނެރުނު ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސް، ފުރަތަމަ ޙުކުމް ތަންފީޛު ކުރަން ފެށުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރާނެކަން އަންގަން އޮތެވެ.

ފުރަތަމަ ޙުކުމް:

ދެން ވީމާ، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މާލެ / ގ. ރަނއަރުގާގެ، ރިމާން މޫސާގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ޖިނާއީ ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއާއި ފަރާތުން މަސްތުވާތަކެތި "ހަޝީޝް" ޖިނާއީ ބޭނުންކުރި ކަމަށް ބުނެ، ދަޢުވާކުރާ ކުށުގެ ރިމާން މޫސާ ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި އިޢުތިރާފު ވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތާއިބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖިނާއީ ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުން ރިމާން މޫސާ ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ރިމާން މޫސާ 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް ޙުކުމް ކުރީމެވެ، މި ޤަޟިއްޔާގައި މީހާގެ މައްޗަށް ކުރާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް އަންނަންދެން ނުވަތަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަންދެން މި ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް، އެ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރު ކުރީމެވެ.

06 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446

09 އޮކްޓޫބަރު 2024

މުޙައްމަދު ސަމީރު

ފާޟިލް